

The introduction of innovations, innovative methods of diagnosis and treatment is carried out on the basis of collaboration of the department with private dental clinics and offices in the city of Poltava, manufacturers of dental materials.

Today, the elements of distance education are actively being introduced into the work of the department. This allows you to read lectures, conduct practical classes, seminars during the pre-certification cycles without leaving the department of the department. Since 2008, the site of the department of postgraduate education of dentists is www.dentaero.com.

Key words: history, department of postgraduate education of doctors-dentists of VSNZU "UMSA".

Рецензент – доц. Беляєва О. М.

Стаття надійшла 04.09.2018 року

DOI 10.29254/2077-4214-2018-4-1-146-178-180

УДК 378.2:616.31:614.25

Скрипников П. М., Хміль Т. А., Дубина В. О., Коробейнікова Ю. Л., Бутович М. І.

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Українська медична стоматологічна академія (м. Полтава)

pols@dentaero.com

На сучасному етапі розвитку системи освіти в Україні актуальності набуває питання розширення інформативності навчання та впровадження інноваційних технологій на рівні післядипломної підготовки лікарів [1].

Післядипломна освіта, яка проводиться безперервно, є важливим, відповідальним періодом поглибленої підготовки лікаря-стоматолога. Вона неможлива без опанування сучасними стоматологічними технологіями, які вимагають достатнього володіння мануальними навичками. Цьому сприяють впровадження нових стоматологічних матеріалів та інструментарію, організація стоматологічних виставок, семінарів, навчальних центрів, проведення конкурсів та ін. У таких умовах постійно зростаючого потоку інформації, появи на стоматологічному ринку численних новітніх технологій виникає необхідність пошуку нових підходів до викладання розділів стоматології у післядипломній освіті [2].

Навчальний процес на кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів завжди відповідав ходу розвитку сучасної стоматології. Викладачі кафедри бажують і здатні адаптуватись до сучасних умов за рахунок оволодіння сучасними технологіями шляхом додаткової підготовки у навчальних центрах („Комподент“, „Аполонія“, „КромДентал“ та ін.), відвідування міжнародних майстер-класів, закордонного стажування в університетах та на фірмах-виробниках (Німеччина, Англія, Австрія, Швейцарія, Польща та ін.).

Сучасні стоматологічні кабінети оснащені цифровими і комп'ютерними технологіями (наприклад, цифровий фотоапарат, радіовізіограф, цифрова ортопанорама, датчик точного визначення кольору зубів за шкалою Vita, інтраоральна відеокамера, сканер та ін.), які мають переваги у використанні: оптимізація робочого часу, можливість встановлення наочного діалогу з пацієнтом, швидкий пошук детальної інформації, полегшення діагностики, контроль на всіх етапах лікування, позбавлення від паперової роботи та як наслідок цього – підвищення якості лікування пацієнта та юридичний захист лікаря [3].

Розроблений і впроваджений на кафедрі 16-годинний тематичний цикл “Інформаційні технології в стоматології” передбачає вивчення застосування комп'ютерів у стоматологічній практиці, дозво-

ляє лікарям освоїти комп'ютерну і цифрову техніку для ефективного використання її у своїй щоденній роботі. Надається інформація про стоматологічні комп'ютерні комплекси, що існують на українському ринку: переваги і недоліки, призначення, характеристика, основні функції (Dental 4 Windows, Дент-Клиника, Денталика та ін.); роботу з радіовізіографом та цифровим панорамним апаратом: огляд, робота з рентгензнімками (Vix Win Pro, Sidexis XG). На практичних заняттях лікарі-інтерни та лікарі-курсанти проходять тренінги роботи з оперативною системою Dental for Windows, основи роботи у локальній комп'ютерній сітці, пошуку інформації в Інтернеті.

Інноваційним методом являється дистанційне навчання – сукупність технологій, які забезпечують доведення до слухачів основного об'єму матеріалу, інтерактивну взаємодію слухачів і лектора у процесі навчання, надання можливості самостійної роботи з засвоєння матеріалу, що вивчається [4].

Упровадження дистанційних технологій у післядипломну освіту лікарів-стоматологів дає можливість проведення безперервного розвитку, надання рівних прав у підвищенні професійної кваліфікації незалежно від місця проживання, динамічного процесу навчання і створення інформаційного потоку високої інтенсивності для значної кількості слухачів.

Кафедра післядипломної освіти лікарів-стоматологів ВДНЗУ «УМСА» має у своєму складі дві філії: у м. Чернігів і м. Кременчук. Враховуючи це, впровадження у навчальний процес дистанційних технологій відіграє важливу роль і складаються з наступних видів [5]:

- Проведення дистанційних лекцій в рамках тематичних курсів, передатестаційних циклів або з актуальних питань стоматології.
- Проведення семінарів з поглибленим вивченням раніше прочитаного лекційного матеріалу.
- Практичні заняття з методів клініки, діагностики, диференційної діагностики, лікування, а також індивідуальні телемедичні консультації.
- Відеоконференції з міжнародною участю.
- Майстер-класи з он-лайн трансляцією.

На кафедрі впроваджується програма дистанційного навчання на передатестаційних циклах. Розроблена методика самостійного навчання і контролю, враховуючи досвід викладення теоретичного матері-

алу, різних способів контролю знань, рішення задач і прикладів, можливих помилок при вивченні матеріалу, важких тем при засвоєнні циклу і т.д.

Важливе місце у впровадженні інновацій відіграє багаторічна співпраця кафедри з приватними стоматологічними клініками і кабінетами м. Полтави (клініки «Професорська стоматологія», „Аполонія”, „Ортекс”, «Махаон», зуботехнічна лабораторія «МІКС-ЛАБ» та ін.). Під час занять на цих базах демонструються сучасні технології діагностики стоматологічних захворювань, лікування та відновлення зубів, імплантології, проводяться практичні демонстрації та тренінги для лікарів-інтернів.

Серед інновацій у діагностиці стоматологічних захворювань надається інформація про нову технологію – конусно-променевої комп'ютерну томографію. За допомогою даної апаратури лікарі-інтерни та лікарі-курсанти набувають навички дослідження тканин зуба, скронево-нижньощелепних суглобів, синусів носа, всіх відділів лицьового скелета; освоюють комп'ютерні програми для перегляду і обробки цифрового зображення, які дозволяють отримати повну інформацію і надають можливість побудови 3D моделі щелепи.

Лікарям-інтернам та лікарям-курсантам представляють абсолютно нові способи застосування в стоматології операційних та ендодонтичних мікроскопів. Режими візуалізації мікроскопів покращують ефективність визначення карієсу та спрощують процес відновлення зубів. Клінічне застосування мікроскопів підвищило рівень ендодонтичного лікування зубів, тому що збільшується кількість «невидимих»

оку ознак карієсу, діагностуються ранні стадії захворювання, проводяться атравматично маніпуляції. Використовують мікроскопи і при проведенні амбулаторних стоматологічних операцій, результати відрізняються високою точністю, адже він дозволяє хірургам-стоматологам працювати в раніше недоступних зонах.

На базі зуботехнічної лабораторії «МІКС-ЛАБ» лікарі-інтерни та лікарі-курсанти знайомляться з процесом виготовлення сучасних зубних коронок, які виготовляють із спеціального матеріалу, створеного на основі металу і кераміки, автоматизованим процесом проектування і виготовлення стоматологічних конструкцій CAD/CAM – технологією. Виготовлені таким чином коронки ідеально підходять пацієнту, а забезпечується це комп'ютерним моделюванням порожнини рота. CEREC-станок, який отримує інформацію з 3D моделюючої програми, вирізає об'єкти з порцеляни та цирконію. Використання системи Computer-Aided Design (проекування з застосуванням комп'ютерної технології) та Computer-Aided Manufacture (виробництво з застосуванням комп'ютерної технології) полегшують всі стадії лікувального процесу, починаючи з проектування і закінчуючи встановленням незнімної конструкції.

Висновок. Упровадження інноваційних технологій навчання підвищує якість післядипломної освіти лікарів-стоматологів на сучасному етапі. Отримані теоретичні знання і практичні навички дозволяють лікарям запроваджувати і застосовувати сучасні засоби діагностики та лікування на своїх робочих місцях.

Література

1. Skripnik IM, Marchenko AV, Davidenko GM, Khmil TA. Interaktivne navchannya u sistemі pislyadiplomnoyi osviti. V: Shulgay AG, redaktor. Mat. 13 Vseukr nauk.-prak. konf. z mizh nar. uchastyu. Aktualni pitannya yakosti medichnoyi osviti; 2016; Ternopil. Ternopil: TDMU. 2016. s. 305. [in Ukrainian].
2. Skripnikov PM, Skripnikova TP, Havalkina LM, Khmil TA. Organizatsiyno-pravove zabezpechennya nadannya stomatologichnoyi dopomogi na suchasnomu etapi. V: Zhdan VM, redaktor. Mat. Vseukr. nauk.-prakt. konf. Teoretiko-pravovi zasadi formuvannya suchasnogo medichnogo prava v Ukraini; 2014; Poltava. [in Ukrainian].
3. Skripnikov PM, Skripnikova TP, Marchenko AV, Khmil TA. Onlayn mayster-klas yak suchasna forma distantsiynoyi osviti likariv-stomatologiv na pislyadiplomnomu etapi. Ukrainskiy stomatologichniy almanah. 2012;5:150-1. [in Ukrainian].
4. Skripnikov PM, Dubina VO, Havalkina LM, Khmil TA. Dosvid vikoristannya distantsiynih form navchannya v pidgotovtsi do litsenziynogo ispitu «KROK-3. Stomatologiya». V: Zhdan VM, redaktor. Mat. Vseukr. navch.-nauk. konf. z mizhnar. uchastyu. Osnovni napryamki udoskonalennya pidgotovki medichnih kadriv u suchasnih umovah; 2015; Poltava: VDNZU "UMSA"; 2015. s. 220-2. [in Ukrainian].
5. Skrypnikova TP, Khmil TA. Uprovadzhenня innovatsiynih tekhnolohii na kafedri pislyadiplomnoi osvity likariv-stomatolohiv iz zaluchenniam suchasnykh likuvalnykh zakladiv. V: Zhdan VM, redaktor. Materialy navch.-nauk. konf. Suchasni tekhnolohii upravlinnia navchalnym protsesom u vyshchyykh medychnyykh navchalnykh zakladakh; 2014 Trav 6; Poltava. Poltava: VDNZU "UMSA"; 2014. s. 204-5. [in Ukrainian].

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Скрипников П. М., Хміль Т. А., Дубина В. О., Коробейнікова Ю. Л., Бутович М. І.

Резюме. У статті викладені питання впровадження інноваційних технологій на кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів ВДНЗУ «УМСА». Кафедра має можливість надавати інформацію лікарям-інтернам та лікарям-курсантам на циклі "Інформаційні технології в стоматології", під час занять на базі приватних стоматологічних клінік і кабінетів м. Полтави, на яких демонструються сучасні технології діагностики стоматологічних захворювань, лікування та відновлення зубів, імплантології, проводяться практичні демонстрації та тренінги. Отримані теоретичні знання та практичні навички дозволяють лікарям запроваджувати і застосовувати інноваційні методи на своїх робочих місцях.

Ключові слова: післядипломна освіта, інновації, стоматологія.

ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ВРАЧЕЙ-СТОМАТОЛОГОВ

Скрипников П. Н., Хмиль Т. А., Дубина В. А., Коробейнікова Ю. Л., Бутович М. И.

Резюме. В статье изложены вопросы внедрения инновационных технологий на кафедре последипломного образования врачей-стоматологов ВГУЗУ «УМСА». Кафедра имеет возможность предоставлять информацию врачам-курсантам на цикле "Информационные технологии в стоматологии", во время занятий на базе частных стоматологических клиник и кабинетов Полтавы, на которых демонстрируются современные технологии диагностики стоматологических заболеваний, лечения и восстановления зубов, имплантологии, про-

водятся практические демонстрации и тренинги. Полученные теоретические знания и практические навыки позволяют врачам вводить и применять инновационные методы на своих рабочих местах.

Ключевые слова: последипломное образование, инновации, стоматология.

INNOVATIVE DEVELOPMENT OF POSTAL EDUCATION DENTAL HOSPITALS

Skrypnikov P. M., Khmil T. A., Dubyna V. O., Korobeinikova Yu. L., Butovich M. I.

Abstract. The article deals with the issues of introduction of innovative technologies at the department of postgraduate education of dental surgeons of the HSIA "UMSA". The educational process at the department has always been consistent with the development of modern dentistry. Teachers are willing and able to adapt to modern conditions at the expense of mastering modern technologies through additional training in training centers, visiting international master classes, overseas internships at universities and manufacturing firms.

The department has the opportunity to provide information to interns and doctors-cadets on the cycle "Information technology in dentistry", which involves studying the use of computers in dental practice, allowing doctors to master computer and digital techniques for the effective use of it in their daily work.

The implemented distance technologies in the postgraduate education of dental practitioners provide the opportunity for continuous development, the provision of equal rights in professional development irrespective of place of residence, dynamic learning process and creation of high intensity information flow for a considerable number of listeners.

An important place in the implementation of innovations is the long-term cooperation of the department with private dental clinics and offices in Poltava (clinics "Professor's dentistry", "Apolonia", "Ortex", "Mahaon", dental laboratory "MIKS-LAB", etc.). During classes on these bases show modern technologies of diagnostics of dental diseases, treatment and restoration of teeth, implantology, practical demonstrations and trainings for interns.

Implementation of innovative training technologies increases the quality of postgraduate education of dental surgeons at the present stage. The acquired theoretical knowledge and practical skills allow doctors to introduce and apply modern diagnostic and treatment facilities at their workplaces.

Key words: postgraduate education, innovation, stomatology.

Рецензент – доц. Беляєва О. М.

Стаття надійшла 05.09.2018 року

DOI 10.29254/2077-4214-2018-4-1-146-180-182

УДК 614.25:378

Скрипников П. М., Хміль Т. А., Шевченко В. К., Бережна О. Е., Геранін С. І.

КЛІНІЧНІ КОНКУРСИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА

Українська медична стоматологічна академія (м. Полтава)

pols@dentaero.com

Ефективна післядипломна освіта лікарів-стоматологів передбачає активізацію їх практичної підготовки. Стоматологічна освіта має чіткі, логічні навчальні програми і плани. В їх основі лежать «знання» та «вміння», якими студенти оволодівають послідовно, поетапно, від фантомного курсу до клінічного, від простих маніпуляцій до складних. Поряд з традиційними методами навчання прийнято використовувати нетрадиційні, які можуть набувати рейтингового значення. До таких форм відносяться клінічні конкурси. Вони дозволяють стимулювати, мотивувати навчання, залучати лікарів-інтернів до активної форми пізнання.

З метою спонукання інтересу до знань і вмінь, для демонстрації якості роботи кафедра післядипломної освіти лікарів-стоматологів, фірми «Кром-Дентал» (виробник вітчизняного якісного, доступного фотополімерного пломбувального матеріалу «Кромлайт-Р») і «ЛюксДент» (автори багатфункціональних фотополімеризаторів UFL-112) започаткували у 1999 р. конкурс серед стоматологів на кращу роботу по відновленню зруйнованих зубів в адгезивній техніці [1]. Ідея була не нова, так як в медицині проводяться змагання, конкурси, наприклад, серед медичних сестер, зубних техніків, лікарів-стоматологів, наприклад, Призма-чемпіонат [2].

При наявності матеріальної бази, досвіду роботи, пломбувальних матеріалів, фотополімеризаторів на кафедрі були організовані спочатку курси по стандартній техніці реставрації, а потім – «Академічний навчальний центр». Завданнями центру стали: удосконалення навчального процесу відповідно до соціально-економічних умов держави, структурних змін в галузі медицини, підвищення рівня професійної підготовки стоматологів. Це положення лягло в основу конкурсу.

Організатори конкурсу поставили цілі:

- популяризація та впровадження у практику лікаря-стоматолога сучасних технологій, якісних пломбувальних матеріалів і приладів;
- вироблення стандарту якості роботи лікаря-стоматолога у реставраційній техніці;
- інформація населення про можливість якісного лікування.

Умови конкурсу: лікарі повинні володіти технологією роботи з матеріалом «Кромлайт-Р», виконувати реставрацію в ділянці фронтальних зубів верхньої щелепи, порожнини III, IV класу, неускладнений карієс. Робота ведеться під анестезією, коффердамом, «в чотири руки». Її час – до 3-х годин.

Для оцінки якості реставраційних робіт використовували критерії, розроблені Сергієм Радлінським